

Ilmoituspäätös / Ylelä Tapio / Mustikkaharju 924-408-7-6

37/12.127/2016

Tekla § 14

Valmistelija: Pia-Lena Närhi, ympäristösihteeri

Eläinsuojan toiminnan olennaista muuttamista koskeva eläinsuojan ilmoituksesta on laadittu seuraava päätösehdotus, josta ilmenee hakemuksen sisältö, asian käsittely ja ehdotus teknisen lautakunnan ratkaisuksi perusteluineen.

ASIA

Ylelä Tapani, eläinsuojatoiminnan laajentamista koskeva ilmoituspäätös ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaisesta ilmoituksesta sekä vähimmäisetäisyydestä poikkeaminen, Veteli

TOIMINNANHARJOITTAJA

Ylelä Tapio
Mustikkaharjuntie 108
69820 Räyriki
Y-tunnus 1418787-1

ILMOITUSVARAINEN LAITOS JA SEN SIJAINTI

Ylelä Tapion eläinsuojan päätuotantosuunta on maidontuotanto. Eläinsuojan käyntiosoite on Mustikkaharjutie 108, 69820 Räyriki, ja toiminta sijoittuu Ylelä Tapion omistamalle Mustikkaharju-tilalle (924-408-7-6) Vetelin kunnan Räyriingin kylään. Eläinsuojarakennukseen liittyvä tilatunnus on 1418787-3 ja eläinsuojan sijaintipaikan koordinaatit ETRS-TM35FIN-tasokoordinaatistossa ovat: 7026696,5 pohjoinen (N) ja 342487,5 itäinen (E). Toiminnalla on ennestään ympäristölupa (Vetelin kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta 1.3.2000). Lähin asuinkiinteistö sijaitsee noin 120 m etäisyydellä eläinsuojasta.

ILMOITUKSEN KÄSITTELEMISEN PERIAATE

Eläinsuojatoiminta on ilmoituksenvaraista, kun kysymyksessä on ympäristöluvan saaneen eläinsuojatoiminnan olennainen muuttaminen ja kun eläinsuoja on ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 4 kohdan 5 a) mukaan tarkoitettu vähintään 50 ja alle 300 lypsylehmälle.

ILMOITUSPÄÄTÖKSEN KÄSITTELEVÄ TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 115 a §:n toisen ja neljännen mom. perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ympäristönsuojelulain liitteen 4 kohdan 5 a mukaisen vähintään 50 ja alle 300 lypsylehmälle tarkoitetun eläinsuojan toimintaa koskevan ilmoituksen. Vetelin kunnassa toimivaltainen viranomainen on tekninen lautakunta.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Vireilletulo, täydentäminen ja siitä tiedottaminen

Toiminnanharjoittajalla oli 2019 vireillä ilmoitus, joka peruttiin 5.12.2020.

Uusi ilmoitus on saapunut Vetelin kunnan tekniselle lautakunnalle 6.1.2020 ja sitä on täydennetty 8.1.2020. Ilmoituksen vireillä- ja nähtävilläolosta on kuulutettu ja kuulutus on pidetty julkisesti nähtävänä Vetelin kunnan virallisilla internetsivuilla 27.1 - 28.8.2020. Naapuri-kiinteistöjen omistajille ja haltijoille on lähetetty 27.1.2020 kirjallisesti tieto ilmoituksen nähtävillä olosta.

Lausunnot, muistutukset ja mielipiteet

Lausunnot on pyydetty Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta, Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollosta sekä Vetelin kunnan rakennusvalvonnalta .

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antoi 3.3.2020 seuraavan lausunnon:

"Ilmoitushakemus

Ilmoituksen mukaan tilan eläinmäärä on kasvanut luvanmukaisesta 815,5 eläinyksiköstä 1 837,9 eläinyksikköön. Ilmoituksen mukaan eläinmäärä lisääntyisi vielä 157,4 eläinyksiköllä, jolloin eläinmäärä olisi kaikkiaan 1995,3 eläinyksikköä.

Ilmoituksenvaraisista eläinsuojista annetun valtioneuvoston asetuksen (138/2019) liitteen 1 taulukon 1 mukaan vähimmäisetäisyys lähimpään asuinrakennukseen tulisi olla vähintään 350 metriä, mikäli lietesäiliössä on kelluva kate ja 150 metriä, mikäli lietesäiliössä on tiivis kate. Kuivalantalan ja kuivikepohjan kyseessä ollessa etäisyysvaatimus on 250 m.

Etäisyydet

Eläinsuojan yhteydessä sijaitsevat lietesäiliöt (400 m³ ja 3600 m³) ovat ilmoituksen mukaan katettu kiinteällä (pienempi säiliö) ja kelluvalla katteella. Suuremmassa lietesäiliössä varastoidaan kuitenkin ilmoituksen mukaan kuivalantaa ja eläinsuojassa on vasikoiden osastossa kuivikepohja (599,4 m³). Lisäksi tilalla on ilmoituksen mukaan käytössä neljä etälietesäiliötä (yhteensä 3280 m³) ja etäkuivalantala

(500 m³).

Lähin naapurin asuinrakennus sijaitsee karttatarkastelun perusteella n. 120 metrin etäisyydellä eläinsuojasta länsiluoteeseen. Liertesäiliöihin on asuinrakennuksesta etäisyyttä n. 170 ja 180 m. Seuraavat asuinrakennukset sijaitsevat lännessä yli 800 metrin etäisyydellä. Eläinsuojan yhteydessä ei ole laakasiiloja.

Asetuksen mukainen etäisyysvaatimus ei täyty lähimpään naapuriin. Asetuksen 3 §:n mukaan vähimmäisetäisyydestä voidaan poiketa, **jos kyseessä on niin pieni laajennus, että sitä ei katsota uudeksi toiminnaksi.** Tässä tapauksessa kyseessä oleva laajennus on voimassa olevaan ympäristölupaan nähden 2,45-kertainen.

Poikkeaminen

Ilmoituksen yhteydessä toiminnanharjoittaja on hakenut poikkeusta vähimmäisetäisyydestä (VNA 138/2019 3 §). Poikkeushakemuksen mukaan nykyiset lantalat ovat jo olemassa ja niille on aikanaan myönnetty luvat. ELY-keskuksella ei kuitenkaan ole tiedossa eikä ilmoituksestakaan käy yksilöityjä lupatietoja ilmi. ELY-keskus tiedusteli asiaa Vetelin kunnasta ja ilmeni, että osalla eläinsuojarakennustakaan ei ole voimassa olevaa rakennuslupaa. Rakennus on kuitenkin eläinsuojakäytössä. Poikkeamisen perusteena on lisäksi, että eläinmäärä ei nykyisestä juurikaan muutu. ELY-keskus toteaa, että eläinsuojan eläinmäärää on kuitenkin lisätty ilman lupaprosessia ja naapurin kuulematta 2,25-kertaiseksi (125 %). Vireillä oleva ilmoitus koskee sekä aikaisemmin toteutettua luvatonta laajennusta, että nyt sisäisin järjestelyin toteutettavaa lisälaajennusta.

Nykyisen toiminnan laillinen tila

Tilalla on pidetty eläimiä jo pidemmän aikaa huomattavasti enemmän kuin olemassa oleva ympäristölupa sallii. **ELY-keskus toteaa, että toiminnanharjoittajan olisi tullut hakea uutta lupaa jo paljon aikaisemmassa vaiheessa ennen laajennukseen ryhtymistä tai muussa tapauksessa valvovan viranomaisen olisi tullut aloittaa asiassa hallintopakkomennettely.** Korkeintaan noin 10 % eläinmäärän kasvu voidaan yleensä katsoa mahdolliseksi ilman luvan muutosta.

ELY-keskus toteaa, että tarkastuksessa havaittiin kaikkien eläinten olevan kuivikelannalla. Tästä huolimatta eläinsuojan yhteydessä oli vain liertesäiliöitä. Myös kaikki etälantalat, yhtä lukuun ottamatta, oli liertesäiliöitä. Tarkastuksen yhteydessä havaittiin myös, että kuivalantaa oli varastoituna kasoissa eläinsuojan vieressä. Lantavarastossa ei havaittu kiinteää alustaa ja reunoina olivat maavallit. Lannan varastointi ei kaikilta osin vastannut voimassa olevan lainsäädännön vaatimuksia (vesitiiviit lantalajin mukaiset lantalat).

Lopputulokset

Ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaan 2,5-kertaiset ja **joskus pienemmätkin laajennukset** katsotaan kokonaan uusiksi hankkeiksi. Samaa tulkintaa on ympäristöministeriön mukaan lähtökohtaisesti sovellettava myös eläinsuojien ilmoitusmenettelyssä.

ELY-keskus katsoo, että kyseessä oleva ilmoituksen mukainen laajennus on kooltaan edelleen (aikaisempi ilmoitusmenettely ja ELY-keskuksen siitä antama lausunto 3.12.2019) niin merkittävä, että sitä on verrattava uuteen hankkeeseen. Ilmoitusta ei näin ollen voitaisi ilmoitusmenettelyssä hyväksyä.

Jatkotoimet

ELY-keskus on tarkistanut toiminnan tosiasiallisen eläinmäärän (3.3.2020), joka on jo nyt esitettyä laajennusta suurempi. Eläinsuojan toiminta on saatettava lainsäädännön mukaiseen tilaan välittömästi. Muussa tapauksessa valvontaviranomaisen on ryhdyttävä asiassa hallintopakotoimiin.

Lantaloiden on vastattava toiminnassa syntyvää lantalajia ja nitraatti-asetuksen rakenne- ja kokovaatimuksia. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan rakennuslupaviranomaisen olisi edellytettävä, mikäli toiminnanharjoittaja ei asiaa oma-aloitteisesti edistä, rakennuslupahakemukset vireille kaikkien rakennusten, myös lantaloiden osalta. Eläinsuojan yhteydessä olevaa maapohjaista kuivalannan varastopaikkaa ei saa käyttää lannan varastointitarkoitukseen. Alue on siistittävä ja lanta on toimitettava varastoitavaksi asianmukaiseen lantalaan mahdollisimman pian.

Toiminnanharjoittajan on edellä mainittujen toimenpiteiden jälkeen saatettava vireille uusi hakemus, jossa eläinmäärää on vähennetty niin, että se voidaan ilmoitusmenettelyssä hyväksyä."

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto lausunnossaan viittaa-
vat 11.10.2019 annettuun lausuntoon:

"Eläinsuojan toiminta tulee järjestää siten, että eläinten hyvinvointi ja työskentelyolosuhteet ovat parhaan käytettävissä olevan tekniikan mukaisia ja ympäristöhaitat mahdollisimman vähäisiä. Tilalla käytettävät lantajärjestelmät tulee rakentaa ja ylläpitää siten, että lanta on eläinsuojassa sekä siirrettäessä kuiluissa ym rakenteissa kuten myös varastoissa, tiiviissä ja riittävän tilavuuksissa rakenteissa siten, ettei päästöjä ympäristöön eikä kohtuutonta haju- tai karpäsongelmaa muodostu. Hygieenikkoeläinlääkärin tekemän tarkastuksen perusteella valtaosin tilalla muodostuu kuivalantaa, jolle ei asiakirjoissa ole esitetty asianmukaista varastointia.

Eläinsuoja tulee mitoittaa siten, että pinta-alaa on riittävästi eläinten hyvinvointia silmällä pitäen (valtioneuvoston asetus Nautojen suoje-

lusta 592/2010). Eläinten laiduntaminen on suositeltavaa; laidunnus- ja jaloittelutarhojen tulee kuitenkin olla riittäviä ja kulkureittien, ruokinta- sekä juomapaikkojen osalta maaperää tulee tarvittaessa vahvistaa, jotta ne pysyvät sorkkaterveyden ja ravinnevalumiinien estämisen kannalta toimivina.

Jätehuolto ja haittaeläintorjunta tulee hoitaa hallitusti sekä hajua, haittaeläin- ja roskaantumishaitat välttää ennalta. Lannan levityksensä ei saa aiheuttaa pohjaveden pilaantumiseriskää."

Vetelin kunnan rakennusvalvonta on antanut lausunnon 11.3.2020: *"Vetelin kunnan rakennusvalvonta on havainnut epäkohtia yllä mainitulla kiinteistöllä 31.10.2019 pidetyssä maatalouden tuotantorakennusten katselmuksessa. Osa epäkohdista on huomattavia rakennusten käyttöturvallisuuteen liittyviä rakenteellisia ja paloteknisiä puutteita.*

Esim. rakennuksista puuttui alkusammutuskalusto, eläinsuojista puuttui hätäpoistumistiemerkinnot, palo-osastointi ja suojaus oli puutteellista, eläinsuojien savunpoisto oli puutteellinen taikka puuttui kokonaan.

Osa rakennuksista oli huonokuntoisia ja jopa purkukuntoisia, osa rakennuksista ei vastaa niille myönnettyä rakennuslupaa taikka niille ei ole haettu rakennuslupaa ollenkaan. Rakennuksia on otettu käyttöön ilman että niille on suoritettu asianmukaisia viranomaiskatselmuksia. Avoimesta lietesäiliöstä puuttui suoja-aita ja kuivalantaa varastoitii epäasianmukaisessa maakuopassa.

Kiinteistön haltijalta on 19.11.2019 kirjallisesti pyydetty selvitystä haavittujen epäkohtien korjaamisesta mutta selvitystä ei ole määrääjään 31.12.2019 mennessä toimitettu rakennusvalvontaviranomaiselle. Eikä myöskään määrääjän pidennystä ole haettu.

Rakennusvalvonnan lausuntona asiasta totean että hakijan hakemusta laajentaa toimintaansa ei pidä hyväksyä, ennen kuin rakennukset joissa toimintaa on tarkoitus harjoittaa, saatetaan asianmukaiseen kuntoon niin että ne täyttävät rakentamismääräysten ja asetusten niille asettamat vaatimukset ja kaikille rakennuksille taikka rakennusten osille haetaan asianmukaiset rakennusluvut. Hakijan on myös rakennettava asianmukaiset, Maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräykset ja ohjeet täyttävät, säilytystilan kuivalannalle.

Ilmoituksen johdosta on jätetty yksi mielipide. N.N on jättänyt mielipiteen ilmoituksen johdosta 27.2.2020: *"Vetelin kunnan tekniselle lautakunnalle, mielipide Tapio Ylelän laajennushakemuksesta tilalla Mustikkaharju 924-408-7-6 :*

Pyydämme teknistä lautakuntaa ottamaan huomioon lupahakemusta käsitellessään seuraavaa:

Hakijan suuren peltomäärän vuoksi on hänen maatalouden harjoittamisesta aiheutuva liikenne erittäin suurta Mustikkaharjunttiellä, varsinkin kesäaikaan.

Kyseinen tie on soratie, joka pölisee voimakkaasti. Tästä johtuen hakija tulisi velvoittaa suolaamaan tie talojen kohdalta omalla kustannuksellaan kuivina aikoina."

Hakijan vastine

Hakija on jättänyt vastineen yllä annettuihin lausuntoihin 6.1.2020:

"Vastaus navettapiirustuksiin Kokkolan Kaupungin eläinhygieniakoeläinlääkäri Annukka Nikulan lausuntoon Dnro 87/2018.

Hakemus on päivitetty, täten asiat kunnossa:"

"Vastaus Kokkolan kaupungin lausuntoon 41520 Hakemusta on päivitetty ja tiedotettu vetelin kuntaa asiasta."

"Vastaus Etelä-Pohjanmaan Ely-keskuksen Lausuntoon Dnro EPOELY/1927/2019

Hakemusta on muutettu vastaamaan uusia vaatimuksia. Täten kaikki kunnossa."

TIIVISTELMÄ ILMOITUKSEN MUKAISESTA TOIMINNASTA

Tilan lypsykarjapihatossa lisätään lypsykarjan määrää sisäisin muutoksin.

Toiminta laajenee yhteensä 151 lypsylehmälle, 50 hieholle, 16 (6-12kk) lehmävasikalle, 60 (alle 6 kk) vasikalle ja 1 siitossonnille ja kokonaiseläinyksikkömäärä tulee olemaan 1 995,3. Ilmoituksen mukaan lypsylehmistä 76 kpl on lietelannalla ja 75 kpl kuivikelannalla. Loput eläimistä ovat kaikki kuivikelannalla. Lietesäilötilavuutta tilakeskuksessa on yhteensä 4 000 m³, joista 400 m³ on katettu betoni-kannella ja 3 400 m³ on kattamaton. Tilalla on lisäksi käytettävissä 3 280 m³ etälietesäilötilavuutta. Tilakeskuksen yhteydessä ei ole kuivalantalaa, isompaa lietesäiliötä käytetään kuivalantalana. Tilalla on käytössä etäkuivalantala, jonka koko on 500 m³. Vasikat ovat kuivikepohjalla, jonka pinta-ala on 222 m².

Tilalla on yksi 15 m³ yksivaippainen öljysäiliö, joka on varustettu luki-

tuksella, ylitäytönestimellä ja laponestolaitteistolla. Öljysäiliö on ilmoituksen mukaan 7 m³ suoja-altaassa.

Lannanlevitykseen on käytettävissä yhteensä 1 270 ha peltoa, josta 526,91 ha ilmoituksen tekijän omaa, 143 vuokrateltoa ja 600 ha sovimuspeltoa. Eläimet laiduntavat ympäri vuoden. Säiliörehua aumataan pellolle vuosittain 2 500 t.

Vähimmäisetaisydestä poikkeaminen

Hakija hakee poikkeamista vähimmäisetaisydestä. Poikkeaminen perustuu nykyisten lantaloiden olemassa oloon ja sisäisiin muutostöihin eläinmäärän nostamiseen. Lisäksi hakija muistuttaa että lietesäilöt täytetään alhaalta päin ja eläinsuoja sijaitsee häiriintyvän kohteen ja lietesäiliöiden välissä. Myös suojapuustoa on lietesäilön ja häiriintyvän kohteen välissä.

ASIAN RATKAISU

Esitys.

Esittelijä esittää, että Vetelin kunnan tekninen lautakunta hylkää Ylelä Tapion tekemän ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaisen ilmoituksen siinä esitetyn mukaisesta eläinsuojan toiminnan laajentamisesta Vetelin kunnan Räytingin kylässä kiinteistöllä Mustikkaharju 924-408-7-6.

RATKAISUN PERUSTELUT

Ympäristönsuojelulain 115 d §:n mukaan viranomaisen on tehtävä 115 a §:ssä tarkoitettun ilmoituksen johdosta ilmoituspäätös. Ilmoituspäätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Viranomaisen on ilmoituspäätöstä tehdessään varmistettava, että toiminnassa noudatetaan, mitä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetään toiminnan sijoittumisesta, päästöistä ja niiden ehkäisemisestä, jätteistä sekä toiminnan päästöjen ja vaikutusten tarkkailusta.

Toiminnan sallivan ilmoituspäätöksen edellytyksenä on, että toiminnasta ei, annettavat määräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta ympäristön pilaantumisen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;

Pilaantumisen ehkäisemisestä ilmoituspäätöksessä annettaviin määräyksiin sovelletaan, mitä 52 §:ssä säädetään lupamääräyksistä. Päästöjen tarkkailusta sekä niiden tulosten ja muiden valvontaa varten annettavien tietojen toimittamisesta valvontaviranomaiselle annettaviin määräyksiin sovelletaan, mitä 62 §:ssä säädetään seuranta- ja tarkkailumääräyksistä.

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 2 kohdan mukaan mainitussa laissa tarkoitetaan ympäristön pilaantumisella sellaista ihmisen toiminnasta johtuvaa aineen, energian, melun, värinän, säteilyn, valon, lämmön tai hajun päästämistä tai jättämistä ympäristöön, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa terveyshaittaa, haittaa luonnolle ja sen toiminnoille, luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista, ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä, ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä, vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle tai muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan muun muassa kiinteistöä tai rakennusta ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, kuten esimerkiksi pölystä, hajusta tai melusta. Saman lainkohdan toisen momentin mukaan on rasituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen ajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Tekninen lautakunta katsoo, että hakemuksen mukainen tuleva eläinmäärä (1 995,3 ey) on eläinyksikköinä 2,4ertainen nykyisen ympäristöluvan eläinmäärään (815,5 ey) nähden. Tekninen toimi tarkasti tilan eläinmäärät (10.3.2020) ja totesi, että tilalla oleva eläinmäärä ylittää hakemuksessa esitetyjä eläinmääriä 627,6 eläinyksiköllä, jolloin kokonaiseläinmäärä on voimassa olevaan lupaan verrattuna 3,2ertainen. ilmoituksen mukainen eläinsuojan suuri kasvu (145 %) ympäristölupaan nähden, rinnastetaan eläinsuoja uuteen toimintaan koskevaan hankkeeseen. Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) 2 §:ssä säädetään eläinsuojan, eläinsuojan laajennusosan ja lannan varastointiin tarkoitettujen rakennuksen tai rakennelman sijoittamisesta lähimmästä häiriintyvistä kohteesta. Liitteen 1 mukaan tiiviillä katteella, kuten esimerkiksi betonikannella varustettu lietesäilön etäisyys lähimpään häiriintyvään kohteeseen tulee olla vähintään 150 m ja kuivikelantala/kuivailantala etäisyys tulee olla vähintään 250 m. Ilmoituksen mukaan lähin häiriintyvä kohde sijaitsee noin 180 m suuremmasta lietesäilöstä. Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeessa on myös esitetty uusien, talouskeskusten ulkopuolelle rakennettavien kotieläinsuojien

vähimmäisetäisyydet häiriintyvistä kohteista.

Lähin naapurin asuinrakennus sijaitsee noin 120 m etäisyydellä navetasta. Seuraavat naapurin asuinrakennukset sijaitsevat noin 800 m etäisyydellä. Tekninen lautakunta katsoo, että suojaetäisyydet lähimmän naapurin asuinrakennukseen ei ole riittävä, kun otetaan huomioon lupahakemuksessa esitetty navetan kokonaiseläinmäärä ja toiminnan laajuus. Tekninen lautakunta katsoo, että toiminta todennäköisesti aiheuttaa hajuhaitan muodossa ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettua merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa lähinnä ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentymisenä sekä naapurussuhteissa annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta, kun otetaan huomioon hakemuksen mukaisen navetan toiminnan tuleva laajuus ja lyhyet suojaetäisyydet lähimpiin naapurin asuinrakennuksiin.

Tekninen lautakunta katsoo, että hakemuksen mukaisen maidontuotantotoiminnan hajuhaittoja ei voida riittävästi ehkäistä teknisiä torjuntatoimenpiteitä koskein lupamääräyksin. Eläinsuojien poistoilman käsittely olisi parasta käyttökelpoista ympäristönsuojelutekniikkaa, johon ei lupamääräyksin voida kuitenkaan vielä velvoittaa sen kehittymättömyyden vuoksi.

Se, että luvanhakijalla on ennestään ympäristöluvan ylittävää maidontuotantotoimintaa tilalla ja se, että alue on maatalousvaltaista aluetta, jolla sijaitsee muidenkin toiminnanharjoittajien eläinsuojia, ei sellaisenaan tee sijoituspaikasta hyväksyttävää. Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan sellaiset ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavat toiminnot, joiden ympäristöhaittoja ei voida riittävästi lupamääräyksillä ehkäistä, on sijoitettava siten, ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja että pilaantumista voidaan ehkäistä. Riittävien suojaetäisyyksien ja toiminnan sijoittumisen sopivuuden huomioonottaminen on keskeinen toiminnan hyväksyttävyyden peruste, joka tulee ottaa huomioon harkittaessa luvan myöntämisedellytysten täyttymistä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen eläinsuojien tuettavaa rakentamista koskevista rakentamismääräyksistä ja suosituksista (100/2001) liitteet sisältävät yleiset suunnitteluperiaatteet sekä tarkemmat määräykset ja suositukset lypsykarja- ja lihakarjarakennuksista sekä lantaloista. Asetuksen liite 12 koskee kotieläinrakennusten ympäristöhuoltoa (MMM-RMO C4). Näitä määräyksiä noudatetaan myös tapauksissa missä ei haeta tukea rakentamiselle. Tilalla on tehty tarkastus (30.10.2019) edellisen ilmoituksen vireillä tulon jälkeen. Käynnin yhteydessä todettiin, että navetan vierustassa oleva maakuoppaa käytetään lantalana. Maakuopassa ei ole asianmukaisia seinämiä tai pohjaa, joten Tekninen lautakunta katsoo, ettei tilakeskuksessa ole lantalaa. Ilmoituksen mukaan tilalla suurin osa eläi-

mistä on kuivikelannalla, jolloin tilakeskuksen yhteydessä tulee olla vähintään 1 325 m³ kuivalantala. Laskelmissa on huomioitu kesto-kuivikepohjilla olevat vasikat sekä laiduntaminen. Ilmoituksen mukaan muodostuu tilalla vuosittain 1292 m³ lietettä sekä pesuvesiä arvioilta 250 m³. Tarkastuksen yhteydessä todettiin, että eläinsuoja on täysin kuivalantamenetelmällä, paitsi lypsyrobotin osalta. Näin ollen kuivalantaa muodostuu vuodessa 4 278,9 m³ vuodessa. Tilalla on käytössä yksi etälantala, joka on kooltaan 500 m³, jonka lisäksi ilmoituksen mukaan käyttävät tilakeskuksen yhteydessä olevaa 3 600 m³ lietesäiliötä kuivalantalana. Vaikka tila käyttäisi ilmoituksen mukaisesti suurempaa lietesäiliötä kuivalantalana, tilan lantalakapasiteetti on liian pieni ja tarkastuksen yhteydessä todettiin, että käytännössä kuivalantalana käytettiin edellä mainittua maakuoppaa. Ympäristölain mukaan tilalla tulee olla riittävästi lannanvarastointitilaa vuoden lannalle kerralla, todetaan nykyisten lantaloiden tilavuudet riittämättömiksi.

Tilakeskuksessa olemassa olevat rakennusluvut kattavat vain osan nykyistä navettaa. Noin 1219,4 m² osuus navettarakennuksesta (lypsylehmiä osasto tai "lippa") on vailla rakennuslupaa. Rakennusvalvonnan tarkastuksen (30.10.2019) myötä todettiin, ettei tila täytä rakennusmääräyksiä. Tekninen lautakunta katsoo, ettei voi myöntää lupaa eläinsuojan toimintaan tiloihin, jotka eivät täytä rakennusmääräyksiä tai jolla ei ole rakennuslupaa. Tekninen lautakunta katsoo myös, ettei voi hyväksyä toiminnan laajentamista ennen kuin käytössä olevat rakennukset täyttävät rakennusmääräykset ja rakennuksille on haettu asianmukaiset rakennusluvut.

Edellä mainitun perusteella tekninen lautakunta on harkinnut, että ympäristönsuojelulain mukaiset luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty ilmoituksen mukaiselle maidontuotantotoiminnan laajentamiselle haetulla paikalla.

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Jätelaki (646/2011)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Kymen jätelautakunnan jätehuoltomääräykset (2015)

Sivutuotelaki (517/2015)

Maa- ja metsätalousministeriön asetus eläimistä saatavista sivutuotteista (783/2015)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

MMM-RMO C4, Kotieläinrakennusten ympäristöhuolto (Maa- ja metsätalousministeriö)

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin

olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014)
Valtioneuvoston päätös melutason ohjeistoista (993/1992)
Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje 1/2010 (Ympäristöministe-
riö, 9.6.2009)
Vetelin kunnan rakennusmääräykset
Maankäyttö- ja rakennuslaki

ILMOITUSPÄÄTÖKSEN MUKAISEN TOIMINNAN ALOITTAMINEN

Toimintaa ei saa aloittaa.

Toimintaa ei saa aloittaa, jos ilmoitus on 29 a §:n perusteella ohjattu lupakäsittelyssä ratkaistavaksi tai jos viranomainen tekee päätöksen tutkimatta jättämisestä 115 b §:n nojalla. Toimintaa ei myöskään voi aloittaa, jos viranomainen tekee ilmoituksen johdosta toiminnan kiel-
tävän päätöksen.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Päätöksestä perittävä maksu on **700 euroa** Vetelin kunnan ympäris-
tönsuojeluviranomaisen taksan kohdan "Eläinsuojat" mukaan. Taksa
on hyväksytty Vetelin kunnanvaltuustossa 11.10.2018 § 54. Maksus-
ta on vähennetty 8.1 §:n mukaisesti 30 %.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös kirjallisena

Ylelä Tapio

Päätös sähköpostilla

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus
Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto

Tiedoksi

Valio Oy

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja siitä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta
valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän
kuluessa päätöksen antamisesta antopäivämäärää lukuun ottamatta.
Valituskirje liitteineen tulee osoittaa ja toimittaa Vaasan hallinto-oi-
keuteen. Valitusosoitus liitteenä.

Ehdotus, tekninen johtaja:

Tekninen lautakunta hylkää Ylelä Tapion ympäristönsuojelulain 115
a §:n mukaisen ilmoituksen ja edellyttää eläinmäärän vähentämistä
voimassa oleva ympäristöluvan mukaiseksi. Tilan eläinmäärät ylittä-

vät 24 % hakemuksessa olevaa eläinmäärää, joten Tekninen lautakunta katsoo, ettei lupamääräyksiä ole tarkoitus noudattaa.

Tekninen lautakunta velvoittaa hakijan hakemaan tarvittavat rakennusluvut rakennuksille joita käytetään taikka tarvitaan hakijan toiminnassa, sekä saattamaan olemassa oleva rakennuskanta rakennusmääräysten ja -asetusten mukaiseen kuntoon.

Tekninen lautakunta velvoittaa hakijan käyttämään ulkopuolista ammattitaitoista konsulttia edellä mainitun asian kuntoon saattamiseksi.

Päätös:

Tekninen lautakunta hyväksyi esitysehdotuksen.

Monika Klemola saapui pykälän käsittelyn aikana kello 18:52.

Hannu Jyrkkä poistui huoneesta kello 18:52 ja jatkoi kokousta etänä.

Tekla

Tapio Ylelä on tehnyt oikaisuvaatimuksen Vetelin kunnan teknisen lautakunnan päätökseen. Oikaisuvaatimus kokonaisuudessaan on liitteenä.

Ympäristötarkastajan vastaukset oikaisuvaatimukseen:

"Tilalla ei ole olemassa mitään maakuoppaa lannan varastointiin. Tilalla on betoninen lannan kuormausalue pihaton päässä mistä lanta siirretään 11 erillisiin lantavarastoihin. Tila on saanut 18.3.2020 jälkeen kolme uutta etälantavarastoa. 200, 300, ja 500 m³ yht kaikki 7780m³".

Tilalla on eläinsuojan läheisyydessä pengerreretty maakuoppa, jossa on lantaa. Pihaton päädyssä on betonilaatta, johon lannat tyhjenetään navetasta. Laatalta on lantaa työnnetty myös maakuoppaan. Laatalta oleskelevat myös vapaasti ulos pääsevät lypsylehmät. Lantalaatan käyttöä ei kielletä, kuten ei myöskään etälantaloiden käyttöä. Koska lantaa on kuitenkin työnnetty alas ns. maakuoppaan, joka ei täytä lantalalle asetettuja kriteereitä, todetaan, että navetan yhteydessä tulee olla riittävän kokoinen lantala, mistä voidaan jatkossa viedä lantaa etälantaloihin. Lantala tulee myös olla sellainen, ettei eläimet pääse jaloittelemaan sinne.

"Pihaton viereisessä lietesäilössä on verkot ympärillä 2005 ja 2020 ja siitä on ilmoitettu kuntaan."

30.10.2019 tarkastuksen aikana lietesäilön ympärillä ei ollut verkkoa. 17.3.2020 lähetetyt kuvat eivät vastanneet tarkastuksessa olevaa tilannetta. Todetaan verkon uudelleen asennetuksi 15.4.2020 esite-

tyn kuvan perusteella.

Ympäristötarkastajan ohjeistus vähentää hanketta 163 lehmästä 151 lehmään, jotta laajennus olisi alle 2,5 -kertainen, on Ympäristöhallinnon ohjeiden 1/2010 "Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje" mukainen ohjeistus, jolla ei ole yhteyttä rakennusvalvontaan. Ohjeistuksen mukaan myös vanha olemassa oleva eläinsuoja katsotaan uudeksi eläinsuojaksi, mikäli laajennus on 2,5 -kertainen tai yli. Tapauskohtaisesti voidaan myös pienemmät eläinsuojan laajennukset käsitellä uusina eläinsuojina eläinsuojan vaikutuksista riippuen.

Eläinsuojan ilmoituspäätös tulee tehdä viimeistään 120 vuorokautta ilmoituksen jättämisestä. Päätös voidaan tehdä ennen mainittua tarkarajan umpeutumista. Eläinsuojan ilmoituspäätös voidaan ympäristönsuojelulain 527/2014 mukaan ilmoitusta voidaan täydentää vain kerran. Täydennys on tehty 8.1.2020, joten asia on tämän jälkeen käsiteltävä.

Oikaisuvaatimuksessa esitettyä mainintaa räikeistä virheistä, joihin on pyydetty korjausta 17.3.2020 lähetetyssä sähköpostissa:
"10.3.2020 Tilalla oli 130 lypsylehmää 104 hiehoa 52 vasikkaa (6-12kk) 2 siitossonna(12-24kk) ja 34 vasikkaa alle 6kk. Yht 2066 eläinyksikköä. Tilan todellinen eläinmäärä ei ylitä luvan sallittua eläinyksikkömäärää. Laki sallii 10% ylityksen."

Toiminnanharjoittaja on lain mukaan velvollinen ilmoittamaan kaikki tilan eläimet Ruokaviraston ylläpitämään nautaeläinluetteluun. Nautaeläinluettelo on ympäristövalvonnalle saatavissa ole asiakirja. Ympäristötarkastaja on tarkistanut eläinmäärät Ruokaviraston nautaeläinluettelosta 10.3.2020. Nautaeläinluetteluun merkitään toiminnanharjoittajan itse ilmoittamat eläimet, niiden saapumis- ja poistumisajankohdat. Lypsylehmien määrä laskettiin iän perusteella ympäristönsuojelulaissa esitettyjen ikämääritysten mukaisesti lypsylehmä yli 24 kk, hieho 12-24 kk, lehmävasikka 6-12 kk, vasikka alle 6 kk sekä siitossonna yli 24 kk. Ruokavirastoon ilmoitettujen eläinten määrä oli 10.3.2020 edellä mainitulla laskutavalla 160 lypsylehmää, 78 hiehoa, 52 lehmävasikkaa ja 35 alle 6 kk:n ikäistä vasikkaa, yhteensä 2276,3 ey. Yhteenlaskettu eläinyksikkömäärä korjattu.

Lisäaikapyyntö 17.3.2020 oli seuraava: *"Haemme jatkoaikaa mahdollisen rakennusluvan haun takia tähän ilmoituslupa päätökseen"*.

Ylelä toteaa ympäristötarkastajan tehneen useita isoja virheitä valmistelijana lausuntokierrokseen lähettämisessä. Ympäristötarkastaja totesi aikataulun olevan todella tiukka 25.11.2019 tehdyn hakemuksesta annettujen lausuntojen vastaukseen ennen joulukuun kokousta. Lisäksi todettiin hakemuksessa tulevan niin paljon muutoksia, että hakemusta kannattaa vetää pois ja tehdä uusi ilmoitus vuodenvaih-

teen jälkeen. 4.12.2019 lähetetyssä lausuntopyyntöissä oli silloisen hakemuksen mukainen eläinmäärä, joka oli 163 lypsylehmää.

Tila rakensi jo vuonna 2000 navetan, johon mahtui 70 lypsylehmää ja 150 nuorkarjaa (HS 2.7.2000). Tämä eläinmäärä olisi vaatinut silloisen ympäristölain (86/2000) mukaan Länsi-Suomen Ympäristökeskuksen luvan, kun eläinsuoja on tarkoitettu yli 75 lypsylehmälle. Lisäksi ympäristönsuojelulain mukaan ympäristöluvassa määritetään paikka, mihin voidaan rakentaa eläinsuojaa. Näin ollen ympäristöluva tulee myöntää ennen rakennuslupaa. Voidaan todeta, että toiminnanharjoittaja ei ole tällöin täyttänyt velvollisuuttaan hakea uutta ympäristöluvaa toiminnalleen.

17.3.2020 tehtyyn jatkoaikahakemukseen ympäristötarkastaja toteaa, että rakennusluvut olisi pitänyt hakea jo ennen rakentamista, ja että jatkoaikaa ei voida myöntää tällä perusteella. Ympäristötarkastaja toteaa myös, että eläinsuojan tilat eivät täytä rakennusvalvonnan lausunnon mukaan rakennusmääräyksissä ja -asetuksissa asetettuja vaatimuksia, ja näin ollen jatkoajan myöntämiseen ei ole syytä. Rakennukset tulee saattaa asianmukaiseen kuntoon, jotta voidaan myöntää lupa, mihin 120 vuorokautta ei riitä.

Ylelän sähköposti 17.3.2020: "*Kysyisin helpottaisiko nykyistä tilannetta, kun olemme suunnittelemassa uutta navettaa Jyrkänkankaalle 600m päähän. Silloin vanha navetta jäisi kokonaan pois eläinsuoja käytöstä. Meillä on jo piirustukset valmiina. Asia etenisi varmasti nopeasti.*"

Nyt käsitellään olemassa olevaa eläinsuojaa, ei mahdollisesti tulevaa eläinsuojaa.

"Y-tunnus väärä" - Korjattu Y-tunnus: 1418787-3.

"Tilantunnus väärä" - Tilatunnus hakijoiden itse ilmoittama 1418787-3. Tulisi olla 924032205.

"Nimi väärin" - Kohdassa Asia nimi väärin. Ylelä Tapani korjattu Ylelä Tapio.

Rakennustarkastajan vastaukset oikaisuvaatimukseen:

"*Rakennusvalvonta ei 30.10.2019 tarkastuksen yhteydessä esitellyt itseään tai asiaansa tilan johdolle vaan teki omia päätelmiään tilasta ja tilan rakennuksista omatoimisesti puhumatta tilan johdon kanssa*"

Rakennustarkastaja esitteli itsensä tarkastuksen alussa samassa tilanteessa kun kaikki muutkin tarkastuksella mukana olleet henkilöt. Rakennustarkastaja kertoi myös miksi on tarkastuksella mukana, eli

tarkastamassa tilan rakennuksia.

Rakennustarkastaja keskusteli Tapio Ylelän kanssa koskien tuotanto-, kuivaamo ja varastorakennuksia sekä Juha Ylelän kanssa koskien tuotantorakennusten palo-osastointia, alkusammutuskalustoa ja rakennusten kuntoa.

"On täysin epäkorrektia huomauttaa vanhasta purkukuntoisesta navetasta jonka purkaminen on käynnissä. Peltikatto jo irroitettu ja purku käynnissä. Eläimiä rakennuksessa ei ole ollut vuosikausiin"

Maankäyttö ja rakennuslain 166 §:n 1 momentin mukaan rakennus ympäristöineen on pidettävä sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää terveellisyys-, turvallisuuden ja käyttökelpoisuuden vaatimukset. Tämän vuoksi rakennusvalvonta on huomauttanut kyseisestä rakennuksesta joka on purkukuntoinen.

Purkutoimenpiteitä ei ollut nähtävissä tarkastuksen aikana, ainoastaan joitain kattopeltejä puuttui rakennuksesta.

"Alkusammutuskalusto on tilalla, samoin tuotantorakennuksessa on kartta poistumisteistä sekä paikat joista alkusammutuskalusto löytyy"

Rakennusvalvonta ei löytänyt sammuttimia tuotantorakennuksesta. Kuva johon oikaisuvaatimuksessa viitataan ei täysin vastaa rakennusta.

"Tapio Ylelä on toimittanut pyydetyn kirjallisen selvityksen epäkohtien korjaamiseksi"

Ylelän sähköposti 31.12.2019 *"Käydessäsi tilalla navettahankkeen nimi oli uusi rakennus. Pia-Lena Närhen kanssa keskusteltuaamme, olemme muuttaneet hanketta pienemmäksi ja hanke menee laajennus nimikkeellä. Tällöin iso osa uuden rakennuksen vaatimuksista poistuu. Olemme kyllä toteuttaneet vaatimukset silti."*

Edellä oleva sähköposti ei ole selvitys koskien rakennuksissa havaittujen epäkohtien korjaamista. Se että hankkeen laajuus taikka nime ke muuttuu ei poista vaatimusta että rakennusten tulee täyttää rakentamismääräysten ja -asetusten niille asettamat vaatimukset.

Esitys:

Päätösesitys annetaan kokouksessa.

Asiavirheen korjaus kohdassa ilmoituksen käsittely: Ilmoituksen viireillä- ja nähtävilläolosta on kuulutettu ja kuulutus on pidetty julkisesti nähtävinä Vetelin kunnan virallisilla internetsivuilla 27.1 - 28.8.2020

28.2.2020.

Kokoussesitys:

Lautakunta on käsitellyt Ylelä Tapion oikaisuvaatimuksen ja hylkää oikaisuvaatimuksen.

Perustelut:

Ympäristönsuojelulain (527/2014) § 115 b Jos ilmoitus on puutteellinen, hakijalle on varattava tilaisuus täydentää ilmoitusta viranomaisen asettamassa määräajassa. Jos ilmoitusta ei täydennetä asettussa määräajassa tai ilmoitus on edelleen puutteellinen täydentämisen jälkeenkin, ilmoitus jätetään tutkimatta eikä toimintaa saa aloittaa.

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) § 115 d: Viranomaisen on tehtävä 115 a §:ssä tarkoitetun ilmoituksen johdosta päätös (ilmoituspäätös). Ilmoituspäätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Viranomaisen on ilmoituspäätöstä tehdessään varmistettava, että toiminnassa noudatetaan, mitä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädetään toiminnan sijoittumisesta, päästöistä ja niiden ehkäisemisestä, jätteistä sekä toiminnan päästöjen ja vaikutusten tarkkailusta.

Toiminnan sallivan ilmoituspäätöksen edellytyksenä on, että toiminnasta ei, annettavat määräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioiden ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveystahaitta;
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta;
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- 5) olennaista heikennystä edellytyksiin harjoittaa saamelaiden kotiseutualueella perinteisiä saamelaiselinkeinoja tai muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria taikka olennaista heikennystä kolttien elinolosuhteisiin tai mahdollisuuksiin harjoittaa kolttalaissa tarkoitettuja luontaiselinkeinoja kolttala-alueella.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Viljami Hautamäki ei ollut läsnä pykälän käsittelyn aikana.
